

**ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**
Факультет економіки та бізнесу

Кафедра менеджменту та публічного адміністрування

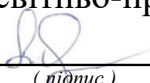
Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань – 28 Публічне управління та адміністрування

Спеціальність - 281 Публічне управління та адміністрування

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

Г.В.Ортіна

(підпис)

(ініціали та прізвище)

«_13_»_лютого_____2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри освітньо-
професійної програми

С.Р.Плотніченко

(підпис)

(ініціали та прізвище)

«_13_»_лютого_____2026 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему «Державне регулювання публічних закупівель в Україні: проблеми та напрями вдосконалення»

Здобувач вищої освіти: _____ _____ Сулейманова Е. Е.

(підпис)

(ПІБ здобувача)

Науковий керівник: _____ _____ д.н.держ.упр., проф. Ортіна Г. В.

(підпис) (учене звання, науковий ступінь, ПІБ)

Запоріжжя, 2026 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

імені ДМИТРА МОТОРНОГО
факультет економіки та бізнесу
кафедра менеджменту та публічного адміністрування

Освітньо-професійна програма «Публічне управління та адміністрування»
Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми
«Публічне управління та
адміністрування»

 Г. В. ОРТИНА
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 04 » листопада 2026 р.
2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
менеджменту та публічного
адміністрування

 С. Р. ПЛОТНІЧЕНКО
(підпис) (ініціали та прізвище)

« 04 » листопада

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

на підготовку кваліфікаційної магістерської роботи
здобувачка вищої освіти

Сулейманова Е. Е.

Тема кваліфікаційної магістерської роботи:

«Державне регулювання публічних закупівель в Україні: проблеми та напрями вдосконалення»

науковий керівник роботи д.н.держ.упр., проф. ОРТИНА Г.В.

затверджені наказом ректора університету від «14» квітня 2025 року № 177 С _____

2. Строк подання кваліфікаційної магістерської роботи «2» лютого 2026 року

3. Вихідні дані до кваліфікаційної магістерської роботи: відповідні закони України, Конституція України, укази Президента України, постанови Верховної Ради України, програмні документи державних органів, монографії та статті вітчизняних і зарубіжних авторів.

4. Зміст кваліфікаційної магістерської роботи (перелік питань, які потрібно розробити):

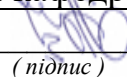
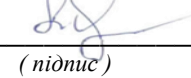
- 1) Теоретико-методологічні основи регулювання публічних закупівель в Україні: проблеми та напрями вдосконалення
- 2) Вплив зовнішньої агресії на діяльність органів місцевого самоврядування
- 3) Шляхи регулювання публічних закупівель в Україні: проблеми та напрями вдосконалення

6. Дата видачі завдання « 4 » листопада _____ 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

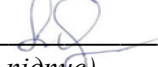

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів	Відмітка про виконання
1	Затвердження плану роботи	4.11.2025	виконано
2	Розділ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	29.11.2025	виконано
3	Розділ 2 АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	30.12.2025	виконано
4	Розділ 3 МЕХАНІЗМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	31.01.2026	виконано
5	Перевірка на плагіат	10.02.2026	виконано
6	Попередній захист роботи на кафедрі	13.02.2026	виконано

Здобувач вищої освіти

(підпис)
Сулейманова Е. Е.
(ініціали та прізвище)Керівник кваліфікаційної
магістерської роботи

(підпис)
Ортіна Г.В.
(ініціали та прізвище)

**Рішення комісії про попередній захист кваліфікаційної роботи від «13
» лютого 2026 року**
до захисту допущена

Члени комісії:

1. Ортіна Г.В., д.н.держ.упр., проф.
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, підпис)2. Вороніна Ю.С., к.н.держ.упр., доц.
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, підпис)3. Горбова Н.А., к.п.н., доц.
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання, підпис)**Допустити до захисту**Завідувач кафедри менеджменту та публічного адміністрування
 С.Р. ПЛОТНИЧЕНКО « 13 » лютого 2026 р.
(підпис) (ініціали та прізвище)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	
1.1. Сутність, функції та принципи публічних закупівель у системі державного управління.....	7
1.2. Нормативно-правове забезпечення публічних закупівель в Україні.....	15
1.3. Механізми, інституції та моделі державного регулювання публічних закупівель.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ	
2.1. Організаційно-правова характеристика системи медичних закупівель в Україні.....	26
2.2. Оцінка ефективності функціонування механізмів державного регулювання медичних закупівель.....	32
2.3. Проблеми та ризики державного регулювання закупівель у сфері охорони здоров'я.....	40
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	
3.1. Системні заходи щодо підвищення прозорості та конкурентності медичних закупівель.....	44
3.2. Реформування та оптимізація централізованих закупівель у системі охорони здоров'я.....	48
3.3. Підвищення ефективності державного контролю, аудиту та ризик-менеджменту.....	52
ВИСНОВКИ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	60

ВСТУП

Актуальність теми. Публічні закупівлі є одним із ключових інструментів реалізації державної економічної та соціальної політики, оскільки через них забезпечується перерозподіл значних обсягів бюджетних ресурсів і задоволення суспільно важливих потреб. В Україні обсяги публічних закупівель становлять істотну частку валового внутрішнього продукту та охоплюють значну частину видатків державного бюджету, що об'єктивно зумовлює їхній вагомий вплив на стан публічних фінансів і соціально-економічний розвиток держави. Особливо відчутною є роль публічних закупівель у сфері охорони здоров'я, де через закупівельні процедури акумулюється значна частка бюджетних коштів, спрямованих на фінансування медичних програм, закупівлю лікарських засобів, медичних виробів і обладнання, від яких безпосередньо залежить доступність та якість медичної допомоги населенню.

У контексті реформування системи державного управління, децентралізації, євроінтеграційних процесів та підвищення прозорості використання публічних фінансів сфера публічних закупівель набуває особливої ваги. Запровадження електронної системи ProZorro стало важливим кроком у напрямі забезпечення відкритості та конкурентності закупівель, однак на практиці зберігається низка системних проблем, пов'язаних із корупційними ризиками, недосконалістю нормативно-правового регулювання, обмеженою конкуренцією та недостатньою ефективністю механізмів державного контролю.

Особливої актуальності питання державного регулювання публічних закупівель набувають у кризових умовах, зокрема під час пандемії COVID-19 та повномасштабної війни, які виявили вразливість існуючих процедур закупівель і потребу в їх подальшому вдосконаленні з урахуванням принципів гнучкості, ефективності та ризик-орієнтованого управління. Додаткової актуальності дослідження надає стратегічний курс України на європейську

інтеграцію та перспектива входження до Єдиного закупівельного простору Європейського Союзу, що передбачає імплементацію положень Угоди СОТ про державні закупівлі (GPA) та гармонізацію національного законодавства з директивами ЄС у сфері публічних закупівель. У зв'язку з цим наукове осмислення проблем державного регулювання публічних закупівель та розробка обґрунтованих напрямів їх удосконалення є актуальним і практично значущим завданням.

Метою роботи є комплексне дослідження теоретичних засад, нормативно-правових і інституційних механізмів державного регулювання публічних закупівель в Україні.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність послідовного вирішення завдань:

- розкрити сутність, функції та принципи публічних закупівель у системі державного управління;
- проаналізувати нормативно-правове забезпечення публічних закупівель в Україні та визначити його відповідність сучасним вимогам;
- дослідити механізми, інституції та моделі державного регулювання публічних закупівель;
- охарактеризувати організаційно-правові засади функціонування системи медичних закупівель в Україні;
- здійснити оцінку ефективності функціонування механізмів державного регулювання медичних закупівель;
- виявити основні проблеми та ризики державного регулювання закупівель у сфері охорони здоров'я;
- обґрунтувати системні заходи щодо підвищення прозорості та конкурентності медичних закупівель;
- розробити пропозиції з реформування та оптимізації централізованих закупівель у системі охорони здоров'я;
- визначити напрями підвищення ефективності державного контролю, аудиту та ризик-менеджменту у сфері публічних закупівель.

Досягнення цих завдань забезпечує логічний перехід від теоретико-методологічного аналізу до практичних рекомендацій щодо вдосконалення державного регулювання медичних закупівель

Об'єктом дослідження є система публічних закупівель в Україні як складова механізму державного управління та інструмент реалізації публічної політики.

Предметом дослідження є сукупність організаційно-економічних, нормативно-правових та інституційних механізмів державного регулювання публічних закупівель у сфері охорони здоров'я, а також проблеми й напрями їх удосконалення.

Методи дослідження. У процесі виконання роботи використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів пізнання. Теоретичні положення дослідження ґрунтуються на методах аналізу та синтезу, індукції та дедукції, які дали змогу узагальнити наукові підходи до державного регулювання публічних закупівель. Для дослідження нормативно-правового забезпечення застосовано формально-юридичний та порівняльно-правовий методи. Аналітична частина роботи базується на використанні статистичного аналізу, економіко-логічного узагальнення та графічних методів представлення даних. З метою обґрунтування напрямів удосконалення використано системний і структурно-функціональний підходи, а також елементи ризик-орієнтованого аналізу.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в поглибленні теоретичних положень щодо ролі публічних закупівель у системі державного управління та в удосконаленні підходів до оцінки ефективності механізмів державного регулювання закупівель у сфері охорони здоров'я шляхом поєднання показників економії коштів, рівня конкуренції та частки неуспішних процедур. У роботі дістало подальший розвиток обґрунтування доцільності впровадження змішаної моделі організації медичних закупівель, що поєднує централізовані та децентралізовані елементи, а також

запропоновано алгоритм ризик-орієнтованого управління закупівлями як інструмент підвищення ефективності державного контролю та аудиту.

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та нормативно-правові акти України у сфері публічних закупівель і охорони здоров'я, матеріали Міністерства економіки України та Міністерства охорони здоров'я, офіційні звіти Державної аудиторської служби України, Рахункової палати, аналітичні дані електронної системи ProZorro та модуля DOZORRO, публікації міжнародних організацій, зокрема OECD, Світового банку та Європейської комісії, а також наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених.

Практична значущість результатів дослідження полягає в можливості використання сформульованих висновків і рекомендацій у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, зокрема структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних державних адміністрацій, комунальних некомерційних підприємств закладів охорони здоров'я, а також державного підприємства «Медичні закупівлі України» під час планування, організації та здійснення процедур публічних закупівель. Отримані результати можуть бути застосовані з метою вдосконалення внутрішніх систем контролю, управління закупівельними ризиками та підвищення ефективності використання бюджетних коштів у сфері охорони здоров'я. Матеріали роботи також можуть бути використані у навчальному процесі під час викладання дисциплін з державного управління, публічних фінансів і публічних закупівель.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження встановлено, що публічні закупівлі є важливим елементом системи державного управління, який поєднує економічні, правові та управлінські механізми реалізації публічних інтересів. Розкриття сутності, функцій і принципів публічних закупівель дало змогу обґрунтувати їх багатofункціональний характер, який проявляється не лише у забезпеченні потреб держави й територіальних громад, а й у виконанні регуляторної, антикорупційної, соціальної та інноваційної функцій. Доведено, що реалізація принципів прозорості, недискримінації, конкуренції та ефективності, закріплених у законодавстві України та актах Європейського Союзу, є ключовою передумовою належного функціонування системи публічних закупівель.

Аналіз нормативно-правового забезпечення публічних закупівель в Україні засвідчив наявність розвиненої законодавчої бази, ядром якої є Закон України «Про публічні закупівлі», доповнений підзаконними актами Кабінету Міністрів України та спеціальним регулюванням у сфері охорони здоров'я. Водночас встановлено, що часті зміни нормативних положень, застосування винятків у кризових умовах та фрагментарність окремих процедур створюють правову невизначеність і підвищують ризики неефективного використання бюджетних коштів. Це обумовлює необхідність подальшої гармонізації національного законодавства з рекомендаціями ОЕСД та європейськими стандартами публічного управління.

Дослідження механізмів, інституцій і моделей державного регулювання публічних закупівель дало змогу встановити, що в Україні функціонує змішана система регулювання, у межах якої поєднуються централізовані та децентралізовані елементи. Ключову роль у формуванні політики у сфері закупівель відіграє Міністерство економіки України, тоді як реалізація окремих напрямів, зокрема у сфері охорони здоров'я, здійснюється спеціалізованими закупівельними організаціями. Визначено, що ефективність

державного регулювання значною мірою залежить від узгодженості дій інституцій, рівня цифровізації процесів та дієвості контрольних механізмів.

Аналіз організаційно-правових засад функціонування системи медичних закупівель в Україні показав, що її сучасна модель є результатом поетапного реформування, започаткованого у середині 2010-х років із залученням міжнародних організацій. Створення державного підприємства «Медичні закупівлі України» стало важливим кроком у напрямі централізації та професіоналізації закупівель медичних товарів. Водночас збереження паралельних процедур та різний рівень спроможності замовників зумовлюють неоднорідність практик закупівель і потребують подальшого інституційного вдосконалення.

Оцінка ефективності функціонування механізмів державного регулювання медичних закупівель засвідчила, що запровадження електронної системи ProZorro забезпечило відчутний економічний ефект у вигляді бюджетної економії та зростання рівня конкуренції. Разом із тим виявлено значну частку неуспішних процедур, наявність повторюваних ризиків і нерівномірність конкурентного середовища, що негативно впливає на стабільність постачання медичних товарів. Це свідчить про обмежену результативність формального дотримання процедур без належного управлінського та аналітичного супроводу.

У ході дослідження встановлено, що проблеми та ризики державного регулювання закупівель у сфері охорони здоров'я мають комплексний характер і охоплюють усі етапи закупівельного циклу. Серед ключових чинників ідентифіковано корупційні ризики, тенденції до монополізації ринку, організаційні труднощі централізованих закупівель, недостатній рівень професійної підготовки замовників, а також затягування процедур унаслідок оскаржень. Особливої гостроти ці проблеми набувають у кризових ситуаціях, коли стандартні регуляторні механізми виявляються недостатньо гнучкими.

Обґрунтування системних заходів щодо підвищення прозорості та конкурентності медичних закупівель дало змогу довести доцільність

розширення використання аналітичних інструментів, удосконалення механізмів громадського контролю та запровадження показників результативності закупівельної діяльності. Визначено, що поєднання цифрових рішень із розвитком інституту професійних закупівельників сприятиме зменшенню ризиків і підвищенню довіри до системи публічних закупівель.

Розроблені пропозиції з реформування та оптимізації централізованих закупівель у системі охорони здоров'я ґрунтуються на доцільності впровадження змішаної моделі, яка передбачає стратегічну централізацію закупівель стандартизованих товарів і збереження децентралізованих процедур для специфічних потреб. Обґрунтовано ефективність використання електронних каталогів Prozorro Market як інструменту підвищення оперативності та зменшення адміністративного навантаження на замовників.

Узагальнення результатів дослідження дало змогу визначити напрями підвищення ефективності державного контролю, аудиту та ризик-менеджменту у сфері публічних закупівель. Доведено, що перехід до ризик-орієнтованої моделі управління закупівлями, посилення ролі пост-аудиту та координації між Рахунковою палатою, Державною аудиторською службою та системою внутрішнього аудиту є необхідними умовами забезпечення сталого розвитку системи публічних закупівель в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 р. № 922-VIII // ВВР. 2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19/ed20200402>
2. Закон України «Про державний фінансовий контроль в Україні» від 21 грудня 2017 р. ВВР. 2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2939-12/ed20200703>
3. Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» від 14 жовтня 2014 р. ВВР. 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1698-18>
4. Публічні закупівлі 2024. Чим жила і як змінювалася сфера / Transparency International Україна. Київ, 2024. URL: <https://ti-ukraine.org/research/publiczni-zakupivli-2024-chym-zhyly-i-yak-zminyuvalasya-sfera/>
5. Public Procurement 2024. Functioning of the Field and Changes to It / Transparency International Україна. Київ, 2025. URL: https://ti-ukraine.org/ti_format/doslidzhennya/publiczni-zakupivli/
6. Педченко Н., Кудачький О., Педченко М. Публічні закупівлі в Україні: переваги та недоліки. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2023.
7. Аналітика публічних закупівель. *Transparency International Україна*. Київ, 2023. URL: <https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2024/05/Publiczni-zakupivli-2023-v3.pdf>
8. Щорічний звіт про публічні закупівлі України 2023. ProZorro. Київ, 2024. URL: <https://me.gov.ua/view/3e234385-f1ba-4fcf-87df-672def8cde21>
9. Щорічний звіт про публічні закупівлі України 2024. ProZorro. Київ, 2025. URL: <https://me.gov.ua/view/632a35ed-58d0-42a1-9408-d21096fe64ed>
10. Інформаційні матеріали щодо реалізації річного плану закупівель 2019–2024. Держстат України. URL: https://ukrstat.gov.ua/posl/rich_plan.html

11. Особливості здійснення публічних закупівель у період правового режиму воєнного стану в Україні. *Вісник державного університету: право*. 2025. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/antimonopolne-konkurentne-pravo/osoblivosti-zdiysnennya-publichnikh-zakupivel-pid-chas-viyni-na-shcho-zvernuti-uvagu.html>
12. Сірко В.С. Корупційні ризики в публічних закупівлях: аналіз ризиків та методів мінімізації. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. с. 260-262
13. Змисля О.В. Особливості здійснення публічних закупівель у сфері охорони здоров'я: автореф. дис. ... канд. наук. 2022. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/items/7f7b3137-413f-46e9-8f95-961db674a034>
14. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку формування та використання електронного каталогу» № 822 від 24 вересня 2020 р.. Урядовий кур'єр. URL:
15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель ... під час правового режиму воєнного стану» № 1178 від 28.12.2022 р. Урядовий кур'єр. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/822-2020-%D0%BF>
16. План реалізації Ukraine Facility 2024–2027. Київ, 2024. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf>
17. Закон України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб ... у перехідний період» № 4196-IX від 09.01.2025. ВВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4196-20>
18. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» № 2801-XII від 19.11.1992. ВВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2801-12>
19. Державна стратегія розвитку публічних закупівель України на 2024–2026 роки. Київ, 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/76-2024-%D1%80>

20. Методичні рекомендації щодо електронних закупівель лікарських засобів / МОЗ України. Київ, 2023. URL: <https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukraini-vid-23032023--543-pro-zatverdzhennja-zmin-do-zvedenih-pokaznikiv-100--potrebi-u-likarskih-zasobah-medichnih-virobah-ta-dopomizhnih-zasobah-do-nih-scho-zakupovuvatimutsja-derzhavnim-pidприємством>
21. Річний звіт Державної аудиторської служби України про результати контролю закупівель. Київ, 2024. URL: <https://khrk.dasu.gov.ua/ua/news/201>
22. Річний звіт Національного агентства з питань запобігання корупції про стан запобігання корупції у сфері закупівель. Київ, 2024. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/zvity/>
23. Йосипенко В. В. Публічні закупівлі: теорія і практика реформування – монографія. Харків: ХНУ, 2022.
24. Бондаренко О. І. Управління публічними закупівлями в Україні: проблеми та перспективи – монографія. Київ: КНЕУ, 2021.
25. Коваленко І. П. Цифрові інструменти державного управління: ProZorro та аналіз ризиків – навч. посібник. Львів: ЛНУ, 2023.
26. Khorana S., Caram S., Rana N. Measuring public procurement transparency with an index: Exploring the role of e-GP systems and institutions. *Government Information Quarterly*. 2024. DOI:10.1016/j.giq.24010443
27. OECD. Public procurement in the post-war reconstruction of Ukraine – Main challenges. OECD Publishing, Paris, 2023. DOI:10.1787/c427b561-en
28. OECD. Implementing the OECD Recommendation on Public Procurement in OECD and Partner Countries. OECD Publishing, 2025.
29. OECD. AI in public procurement: Governing with Artificial Intelligence. OECD Publishing, 2025.
30. The Political Economy of Public Procurement in Ukraine. *Journal of Public Procurement & Finance Policy*. 2025.
31. World Bank. Benchmarking Public Procurement 2020: Assessing Public Procurement Systems Worldwide. The World Bank, Washington, DC, 2020.

32. World Bank. Global Public Procurement Database: Trends and Practices. Washington, DC, 2022.
33. Ferrin G. H., Plank R. E. Total Quality Management in Public Sector Procurement. Springer, 2021.
34. Thai K. Van. International Handbook of Public Procurement. Edward Elgar, 2022.
35. Arrowsmith S. The Law of Public and Utilities Procurement. Sweet & Maxwell, 2021.
36. Ramodungoane T. Public Procurement and Good Governance: Theory and Practice. Routledge, 2023.
37. McCrudden C. Buying Social Justice: Equality, Government Procurement, & Legal Change. Oxford University Press, 2021.
38. Harland C. M., et al. Supply Management and Public Procurement. Kogan Page, 2019.
39. OECD. Public Procurement for Innovation: Good Practices and Strategies. – OECD Publishing, 2021.
40. European Commission. Public Procurement Indicators 2020. EC, Brussels, 2021.
41. UBL/CEFACT. e-Business for Public Procurement: Standards and Guidelines. UN, 2023.
42. United Nations Development Programme. Good Governance and Public Procurement. UNDP, 2022.
43. Transparency International. Government Defence Anti-Corruption Index. TI, Berlin, 2023.
44. Institute for Public Procurement. Professionalization in Public Procurement. IPP, USA, 2024.
45. OECD. Public Procurement Review: Strategies for Small and Medium Enterprises. OECD Publishing, 2022.
46. European Bank for Reconstruction and Development. EBRD Guide to Public Procurement. EBRD, London, 2023.

47. International Journal of Procurement Management. Special Issue “Digital Procurement” 2024.

48. Journal of Public Procurement. Special Issue “Risk Management in Public Procurement”, 2023.

49. Public Procurement Law Review. Special Section “Procurement in Emergency Contexts”, 2022.

50. United Nations Office for Project Services. Public Procurement and Integrity. UNOPS, 2021.